

Kuntakysely maastopyöräilyn olosuhteista

Kuntakysely maastopyöräilyn olosuhteista

- kysely kuntien **liikuntatoimille**
- Toteutettu sähköpostilla tammi-helmikuussa 2015
- osoitteet AVI:sta: liikunnan yhteyshenkilöt
- 130 vastausta
- vastausprosentti 41 % kunnista

Kuntakyselyn teemoja

- Pyöräilyn asema erilaisilla reiteillä ja poluilla
- Reittien yhteiskäyttö
- Ulkoilureiteistä tiedottaminen
- Yhteistyö kolmannen sektorin kanssa
- Mtb-olosuhteiden haasteet ja esteet kunnassa

Kunnan liikuntatoimen suhtautuminen pyöräilyyn erilaisilla reiteillä ja poluilla

Kyselyssä eroteltuina reittityypit:

- ulkoilureitit, kuntoreitit ym. **rakennetut** reitit
- retkeilyreitit, luontopolut ym. **polkumaiset merkityt** reitit
- luonnonpolut ja -alueet, taajamametsät ym., **ei-merkityt polut**, JMO

Eri reittityyppejä

Ulkoilureitti

Retkeilyreitti

Reitin nimi ei aina kerro reittityyppiä

**Vaellusreitti = rakennettu ja
huollettu ulkoilureitti**

Vaellusreitti = merkitty polku

Pyöräily kunnan **ulkoilureiteilla**
58 % sallittu
33 % sallittu rajatusti
10 % kielletty kaikilla ulkoilureiteilla

ULKOILUREITIT ja kuntoreitit ym rakennetut reitit: säännöllisesti ylläpidettävät reitit (usein leveitä, melko tasapintaisia reittejä)

Ulkoilureitit, kuntoreitit, pururadat ym.

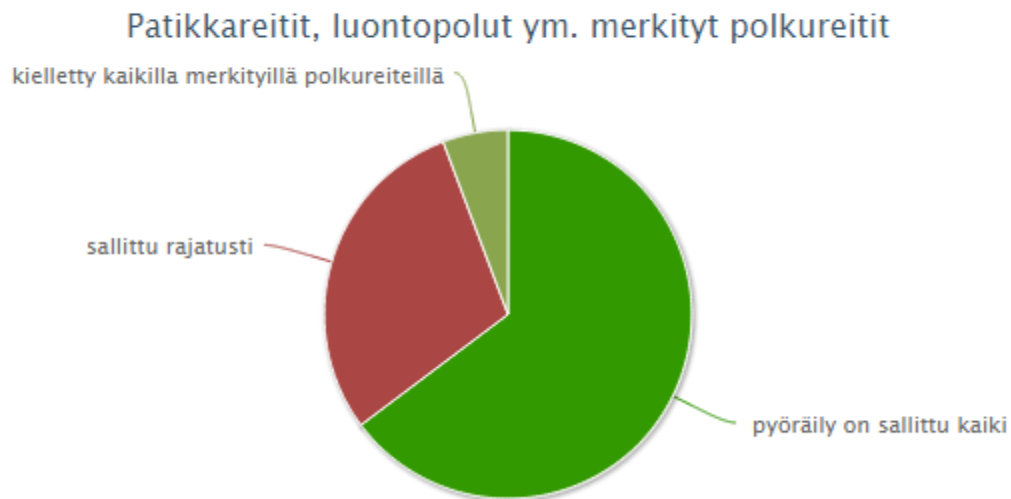
äily on kielletty kaikilla ulkoilureiteilla

llittu osittain, rajatusti

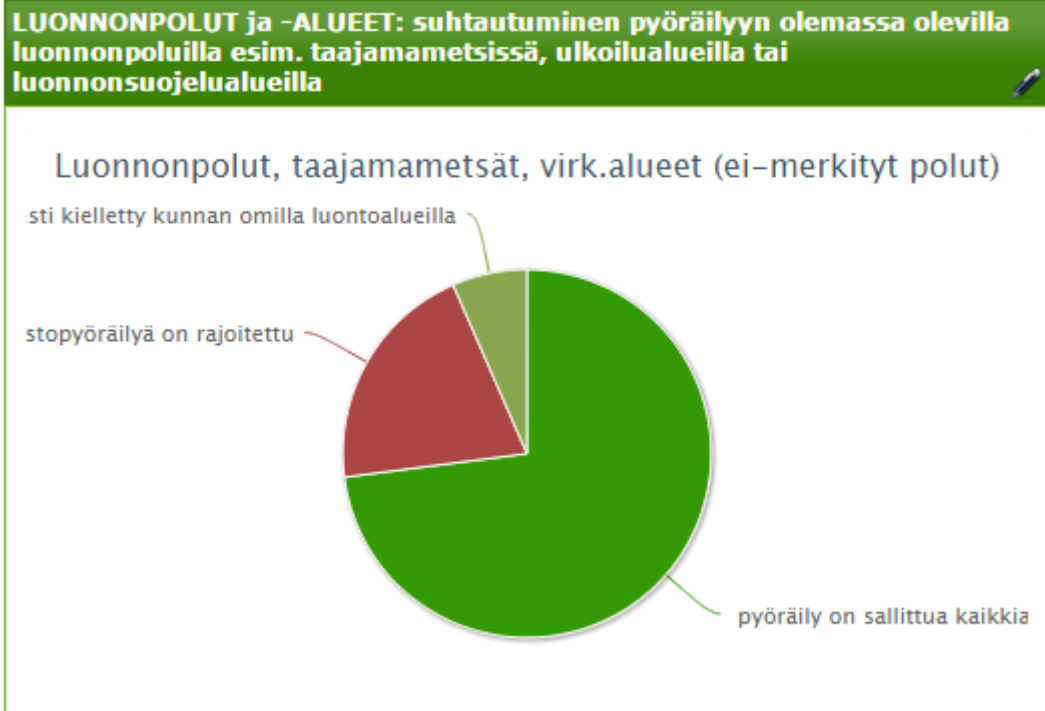
pyöräily sallittu kaikkil.

Pyöräily **retkeily**reiteillä:
62 % sallittu
28 % sallittu rajatusti
5,5 % kielletty kaikilla merk. poluilla

RETKEILYREITIT, luontopolut, patikkareitit, vaellusreitit ym: merkityt, mutta melko polkumaiset reitit; aina ei jatkuvaa kunnossapitoa

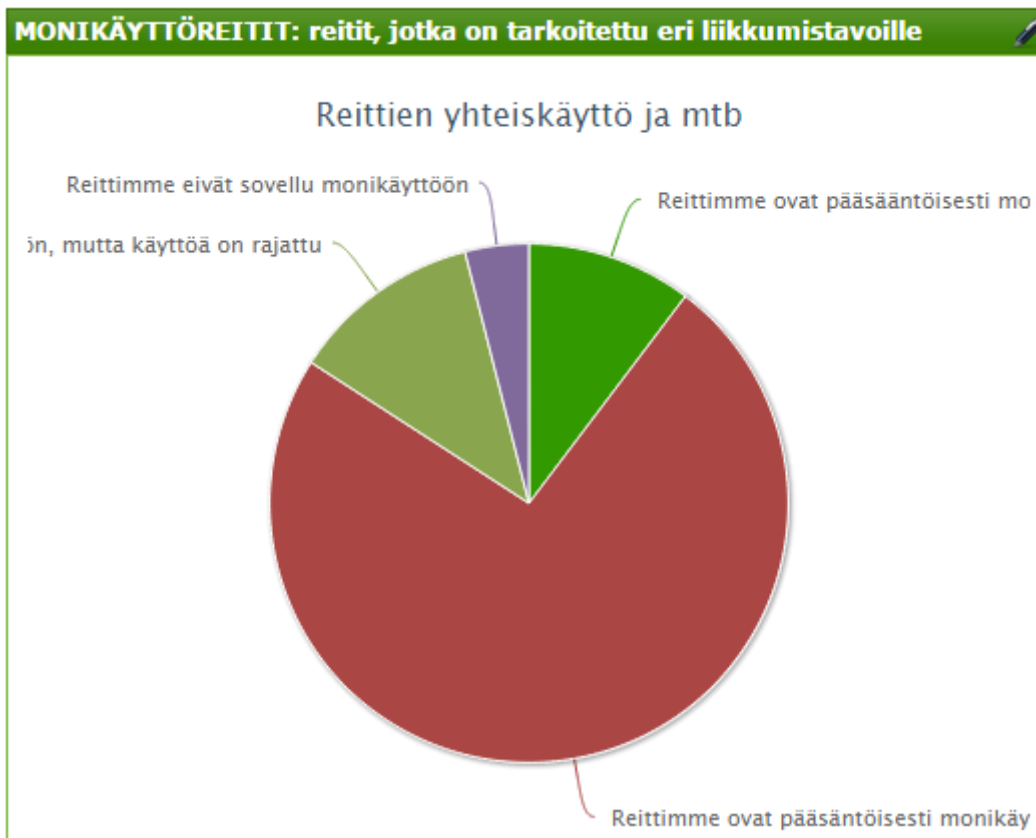
Luonnonpolut kunnan metsissä, pyöräily jokamiehenoikeudella

Pohdintaa: pyöräilykiellot

- Onko pyöräilyn rajaaminen /kieltäminen ollut kunnassa tietoinen päätös? Jos, miksi?
- Vai kyse siitä, ettei ole muistettu ottaa huomioon yhtenä mahdollisena ulkoilumuotona ja jäänyt ulos ”vahingossa”?
- => tilanteen uudelleen arviointi?
- Onko kaikilla maankäytön ym. päättäjillä tiedossa, että pyöräily on jmo?

Reittien yhteiskäyttö

Reittien yhteiskäyttö

Kunnan reittien soveltuvuus eri lajien yhteiskäyttöön

- ei sovellu monikäyttöön: vain 5 vastausta
- reitit ovat yhteiskäytössä, mutta pyöräilymahdollisuudesta ei viestitä! 95 vast.
- reitit ovat yhteiskäytössä ja myös pyöräilymahdollisuus tuodaan esiin: 14 vast.
- soveltuisi yhteiskäyttöön, mutta käyttö on rajattua: 15 vast.
 - Miksi rajattu, jos soveltuu yhteiskäyttöön?

Reittien yhteiskäytöstä viestintä?

Ylläs, kelkkareitti: ei merkitty,
saako pyöräillä?

Norja, Finnmark: yhteiskäyttö
selvä kaikille

Keitä varten ulkoilureitit ovat? Liikuntaan kannustaminen?

Vastaajien kommentteja (yhteiskäyttö)

- Maastopyöräilyä **ei ole kielletty** millään reittityypillä, **mutta ei** ole myöskään erikseen **mainostettu/opastettu** reiteille pyöräilemään.
- Kunnan alueella on paljon metsäpolkuja, osa merkittyjäkin/nimettyjä, joita pitkin pääsee pyöräilemään, riippuen tietenkin pyöräilijän taidoista.
- Kunnassa pururatoja, joilla **latumestarit eivät toivo edes kesäisin liikuttavan pyörällä.**
- Ulkoilureiteistä, sisältäen retkeilyreitit, ollaan laatimassa suunnitelmaa, jossa käyttötarkoitukset määritetään.
- Stora delar av rutten får användas endast under tävlingen.

Maastopyöräilyreitit, tarve, hankkeet...

- Ei reittejä, ei tarvetta 13 vast / 10 %
- Ei reittejä, tarve ei ole tiedossa 64 vast. / 50 %
- Ei reittejä, tarve on tunnistettu: 16
- Reittejä on suunniteltu, mutta ei toteutettu: 6
- Toteutushanke on meneillään: 5
- Kunnassa/alueella on ainakin yksi julkinen maastopyöräilyreitti: 23 / 18 %

Mäntyharju-Repovesi mtb-reitti

Informaatio ulkoilureiteistä

Ulkoilureiteistä yleisesti viestitään kunnassa:

- www-sivut: liikunta ja/tai vapaa-aika 118
- Ulkoilureittikartta (printtikartta): 52
- www-sivut /kartat: 40
- Liikuntatoimen facebook-sivut: 24
- www-sivut: matkailu: 24
- Pyöräilyreittikartta (printtikartta): 17
- www-sivut: luonto ja ympäristö: 14

SUOMEN LATU

Informaatio mtb-paikoista

- kunnan **ulkoilukartalle** on **merkitty** myös pyöräilyyn soveltuvat tai sallitut reitit: ei 109 / kyllä 14 (85 % ei ole merkitty)
- kunnan **pyöräilykartalle** on merkitty myös maastopyöräilyreittejä/-polkuja: ei 40 / kyllä 8

Info, pohdintaa

- Tärkeimmät kunnan viestintäkanavat **ulkoilureiteistä** yleisesti:
 - liikunnan/vapaa-ajan nettisivut (n. 90%)
 - ulkoilukartta (printti n. 40 %, nettikartta n. 31 % = 71 %)

(Maasto)pyöräily kuitenkin mainitaan kummassakin vain hyvin harvoin!

Info, pohdintaa

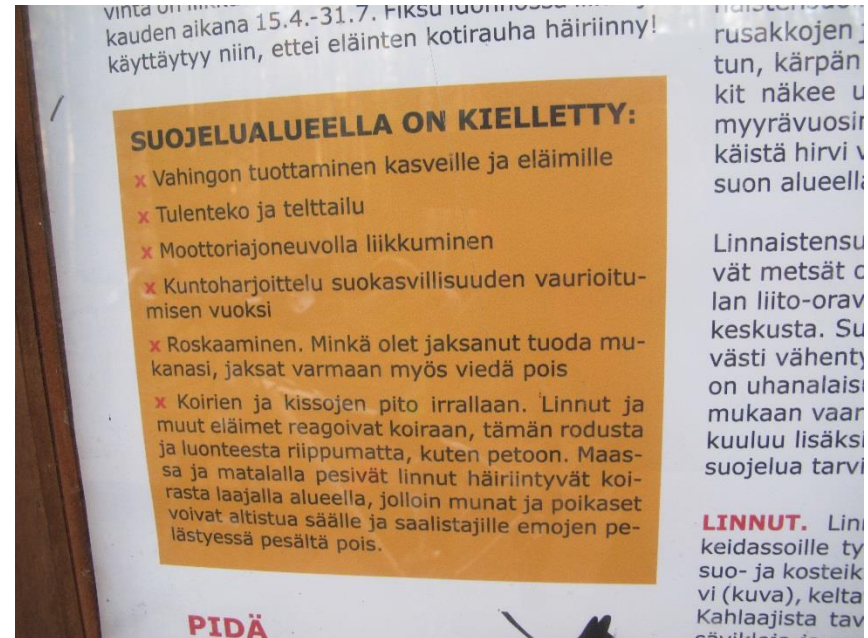
- Kunnallinen ulkoilureittitieto on hajaantunutta!
- -> asukkaan tai matkailijan voi olla vaikea löytää tietoa reiteistä
- Maastopyöräilytieto ei samassa paikassa muun ulkoilureittitiedon kanssa
- -> vielä vaikeampi löytää
- => reittien teidollinen saavutettavuus pyöräilijälle?
- Puuttuu yleinen tieto, saako ulkoilureiteillä pyöräillä (koskee myös ei-pyöräilijöitä)

Esimerkkejä maastoinfosta: reittien sallitut käyttötavat

Saako pyöräillä?

Kohde sopii pyöräilyyn, mutta
pyöräilystä ei kerrota mitään!

Pohdintaa (reitti-info)

- Monille on edelleen epäselvää, saako pyörällä kulkea luonnossa
- informaatiota tarvitaan helposti saataville ja muun ulkoilutiedon yhteyteen!
- Kyse ei ole vain maastopyöräilyn aktiiviharrastajista vaan monenlaisesta luonnossa liikkumisesta
- > liikunnan ja hyvinvoinnin edistäminen!

Onko karpaloon tullut lintumies maastopyöräilijä?
-> Mtb-olosuhteet eivät vaikuta ainoastaan
aktiivimaastopyöräilyyn vaan lisää
muutakin luonnossa liikkumista

Pyörä harrastevälineenä vs. kulkuneuvona

Olosuhdetyö vaikuttaa:

- aktiivipyöräilijöihin (=liikuntapaikka)
- pyöräillä kulkeviin ulkoilijoihin/retkeilijöihin yms. (= tapa kulkea kohteeseen)
- > saako pyöräillä, missä voi pyöräillä, kartta...
=> Mennäänkö linturetkelle, lähilaavulle, marjastamaan, uimapaikalle tai kansallispuistoon autolla vai pyörällä?

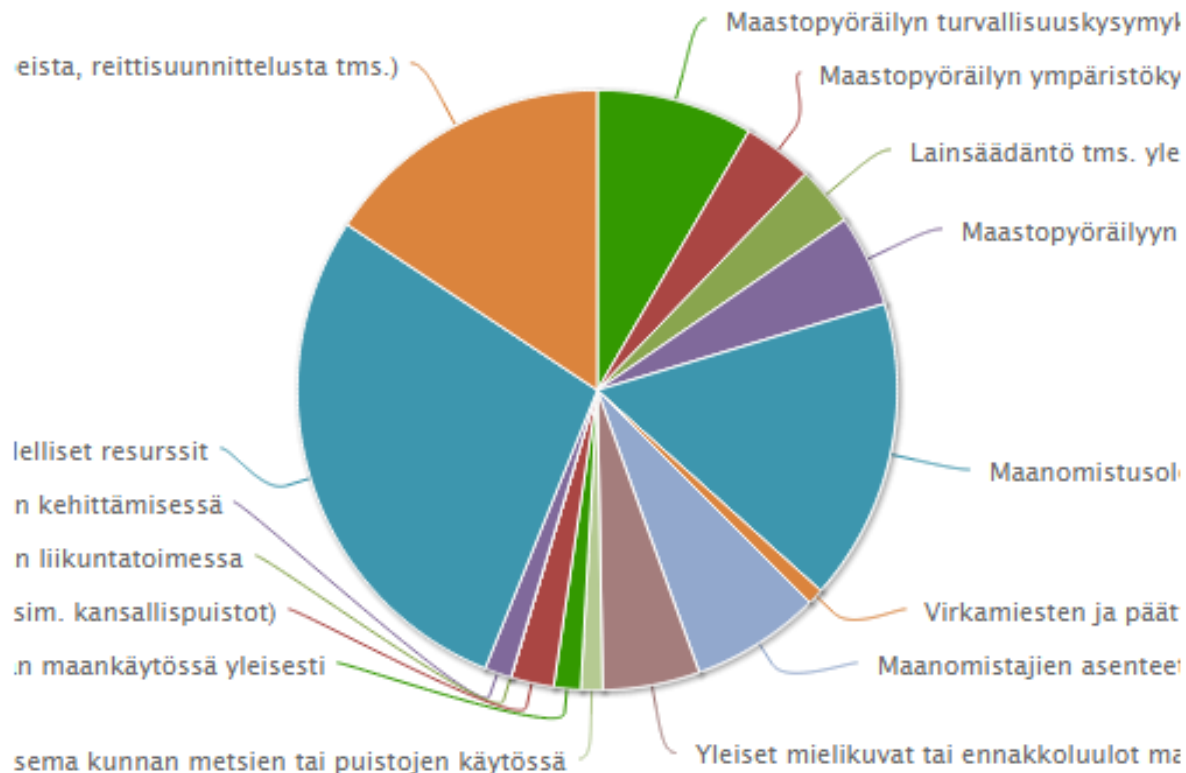
Reittejä on, infoa ei

- -> pelkällä lisäinfolla saataisiin helposti ”uusia” reittejä kuntalaisten tietoon
- -> reittien yhteiskäyttö selkiytyisi, jos kaikkien reitinkäyttäjien tieto olisi samoissa paikoissa
 - Esim. ulkoilukartalla näkyisi kaikki liikuntalajit, joihin ko. alue ja reitit soveltuvat
 - Ristiriitojen vähentäminen
 - samalla uusia lajivirikkeitä => lisää liikuntaa
 - Pyörällä kulkeminen luontoon

Mtb-olosuhdetyön haasteet ja esteet

Mitkä ovat maastopyöräilyolosuhteiden suurimmat HAASTEET TAI ESTEET kehitystyössä (valitse 3-5 tärkeintä)

Mtb-olosuhdetyön haasteet/esteet kunnassa (3-5)

Mtb- olosuhdetyön suurimmat haasteet tai esteet

- mainitse 3-5 tärkeintä
 - Siis useita vastauksia/kunta
- Haasteena **taloudelliset resurssit**: 97 vast/130
- -> $\frac{1}{4}$:lle kunnista talous ei ole edes viiden tärkeimmän haasteen joukossa!
- Ulkoiluolosuhteet ovat kustannusedullista liikunnan lisäämistä

Olosuhdetyön haasteet ja esteet...

- **Taloudelliset resurssit** 97 vast / 75 %
- **maanomistusolosuhteet** rajoittavat reittien kehittämistä: 56 vast / 43 %
- **tiedolliset resurssit** rajoittavat: 53 vast / 41 %
- > esim. lajituntemus, tiedonpuute reittisuunnittelusta tai lajin tarpeista
- **turvallisuuskysymykset**: 29 vast / 22 %

Olosuhdetyön haasteet ja esteet...

- **maanomistajien asenteet** maastopyöräilyä kohtaan: 24 vast
- **yleiset mielikuvat tai ennakkoluulot** maastopyöräilyä kohtaan: 17 vast
- ei ole maastopyöräilyyn soveltuvia alueita tai **maasto on epäsopiva**: 16
- ympäristökysymykset: 13
 - Suojelualueilla koettu merkittävänä haasteena, mutta ei kunnilla ympäristökysymykset ei usein ratkaisevin haaste
- lainsäädäntö ym. 11
- ...

Vastaajien kommentteja

esim. paikallisia vahvuuksia tai haasteita

- Monipuolinen ja laaja ulkoilureittiverkosto. Ulkoilureittitoimituksessa määritelty reitit myös pyöräilyyn soveltuviksi.
- Harrastajia on, mutta heidät pitäisi saada koottua yhteen edistämään harrastusta. Paikkakunnan vahvuutena pieni, mutta osaava ja menestyvä pyöräsuunnistustoiminta seurassa.

Kommentteja kunnan olosuhdetyöstä...

- Monipuolinen ulkoilureitistö. Innokas maastopyöräilyn kehittämisestä kiinnostunut seura.
- Maasto ja olosuhteet erinomaiset pyöräilyyn.
- Vaihtelevat maastot, eri vuodenajat
- Loistavat maastot maastopyöräilyyn, resursseja puuttuu.
- Luontoa kyllä riittää, mutta harrastajia suhteellisen vähän

Kommentteja kunnan olosuhdetyöstä..

- Koko ajan on kehitetty uutta ja olemme vahvasti mukana kehitystyössä, jota pääsääntöisesti vetää meillä kolmas sektori hankkeiden kautta.
- Hyvät maastot. Sopivia leveitä reittejä. Väylät osittain yhtenevät ympäristökuntien reitteihin.
- Vahvuuksina on että luonto alkaa melkein jokaisen kotiovelta.

Kommentteja kunnan olosuhdetyöstä...

- Alue olisi monelta osin erinomainen, asialle pitäisi vain tehdä jotain.
- Kaupunkiin valmistui uusi pitkä kylätaajamien kautta kulkeva ulkoilureitti. Osia reitistä tullaan jatkossa markkinoimaan maastopyöräilyyn.
- Erittäin aktiivinen ja toimiva rekisteröimätön mtb-yhdistys.

Kuntien ja harrastajien yhteistyö, vapaaehtoistyö (olosuhteet, tapahtumat ym)

VAPAAEHTOISTOIMINTA maastopyöräilyssä (esim. reittien suunnittelu, tapahtumat, ohjattu toiminta tms)

a tai vapaaehtoistyötä ei ole pohdittu

Kunta tekee aktiivista yhteistyötä

Lajin harrastajat ovat ottane

ei ole löydetty tai saatu mukaan

Kuntien ja harrastajien yhteistyö, vapaaehtoistyö (olosuhteet, tapahtumat ym)

- kunta olisi halukas yhteistyöhön: 48 vast.
- tekee aktiivista yhteistyötä harrastajien kanssa: 24 vast.
 - Yht. 55 % kunnista haluaa yhteistyötä
 - > Potentiaalia olosuhdetyöhön
- harrastajat olleet aktiivisia, mutta ei tulosta: 22
- yhteistyötä ei tehdä ollenkaan tai ei ole pohdittu: 15

Kommentteja kunnan olosuhdetyöstä..

- Käyttäjät ovat asiantuntijoita ja heidän tietoaan käytettäisiin hyväksi mahdollisten reittien rakentamisessa.
- Enemmän yhteistyötä paikallisten seurojen ja harrastajien kanssa.
- Yhteistyön tekeminen tapahtumien järjestäjien ja alan harrastajien kanssa.

Kommentteja kunnan olosuhdetyöstä...

- Kaupungissa oli aktiivisten harrastajien ja nuorten rakentama BMX-rata hyvällä ja keskeisellä paikalla. Tämä ns.epävirallinen rata oli hyvässä käytössä mutta nyt alueelle on tulossa asuintaloja ja korvaavaa paikkaa ei ole tiedossa.

Pohdintaa (yhteistyö)

- tarvitaan yhteydet harrastajien ja kuntien välille!
- **Miten harrastajat löytävät kunnan organisaatiosta oikean tahon?**
 - harrastajat olleet aktiivisia, mutta ei tulosta: 22
- > kuka kunnassa hoitaa vapaaehtoisten asioita?
- > liikuntaan vapaaehtoiskoordinaattori?
- Uusi liikuntalaki: asukkaiden osallistaminen!
- myös harrastajien kannattaa olla itse aktiivisia!

Muiden tahojen ylläpitämiä reittejä kunnassa

- valtio, Metsähallitus: 31
- latuyhdistykset, urheiluseurat tms: 40
- kyläyhdistykset, luontojärjestöt tms: 55
- samassa kunnassa voi olla useita reittitoimijoita!

Reittien ylläpito, pohdintaa

- Reiteillä monta erilaista toimijaa: kunta, valtio, kyläyhdistykset, luontojärjestöt, latuyhdistykset, urheiluseurat, partio, hankeryhmät (Leader yms), yrittäjät....
- -> kuntayhteistyön kanavat ja helppous?
- -> informaation kulun varmistaminen?
 - onko kaikki ulkoilupaikat löydettävissä kootusti?
 - Saako toimijat riittävästi tietoa?

Asenteet ja lajituntemus liikuntatoimessa

Vastaajien oma kokemus maastopyöräilystä:

- 50 % ei ole koskaan itse ajanut pyörällä maastossa
- > vrt. kävely, juoksu, hiihto...!
- Vain 8,2 % on harrastanut lajia itse
- Omakohtainen kokemus vaikuttaa sekä asenteisiin että tietoon olosuhdetarpeista ja -mahdollisuuksista

Asenneilmapiiri (liikuntatoimi)

- 84 % suhtautuu maastopyöräilyyn positiivisesti!
 - 14 % varauksin positiivisesti
 - 1 vastaaja ei ota kantaa, 1 suhtautuu osittain negatiivisesti, 0 negatiivisesti
 - > lajin maine liikuntapiireissä on ok
 - > potentiaalia kehittämiseen on!

Asenneilmapiiri: pohdintaa

- Luonto-/maankäyttö-/ulkoiluasioista päättävät/toimivat usein kunnan muut hallintokunnat ja ”ei-liikunnan” päättäjät
- Jos > miten hallintokuntien välinen tiedonvaihto ja yhteistyö saadaan toimivaksi?
- Miten muihin hallintokuntiin saadaan lisää tietoa lajista ja siihen sopivien alueiden/yhteyksien huomioimisesta?

Pohdintaa, reittien yhteiskäyttö

- Maanomistajien asenteet este tai haaste olosuhdetyölle: 24 vast
 - > Onko asenne todellinen vai oletus?
 - > mikä vaikuttaa asenteisiin? > tietotarpeet
- Yleiset asenteet: 17 vast.
 - > infon lisääminen ja omakohtainen kokemus muuttaa asenteita
- Maankäytösopimusten päivitys tai uudet mtb-reitit:
 - Kävely+hiihto => yhteiskäyttö?
 - Miten toteutetaan?

Harrastajat lobbaamaan lajia?

- Harrastajilla vaikutusmahdollisuus: tarjotaan kunnan virkamiehille ja päättäjille mahdollisuus tutustua lajiin käytännössä
- Myös kaavoittajat ja muut suunnittelijat tai yksityismailla maanomistajat tutustumaan lajiin sekä paikkoihin ja polkuihin, jotka ovat maastopyöräilyn kannalta tärkeitä

Pohdintaa: haasteet ja esteet olosuhdetyössä

- Taloudelliset resurssit ei aina ole este
 - olemassa olevien polkujen reititys:
 - => merkinnät + informaatio
 - => kustannustehokasta liikuntapaikkatuotantoa!
- Kolmannen sektorin yhteistyö taloudellisesti edullista, mutta pitäisi olla helppoa molemmille osapuolille

Pohdintaa, tiedolliset haasteet...

- **Tiedolliset resurssit** on haaste monissa kunnissa (41 %)
 - Käyttäjälähtöisyys olosuhdetyössä
- -> Harrastajien asiantuntemus käyttöön
 - > Haamuretkely –tyyppinen käytäntö myös kuntiin? Miten?
- KuTu-lain velvoitteet: riskien arviointi ja tiedottaminen

Vastaajien kommentteja, tiedolliset haasteet

- Enemmän tietoa jakoon, erityisesti maankäyttöön liittyen
- Reittien pyöräilyluokitus puuttuu.
- Yhtenäiset merkinnät (viitat, symbolit), yhtenäinen karttapohja reiteistä nettiin.
- Jostain syystä maastopyöräilijöillä on vähän huono maine jos käyttävät esim vaellusreittiä. Asenteiden uusiminen ei varmaankaan tule olemaan helppoa.

Kommentteja, tiedolliset haasteet

- Enemmän infoa kuntiin, kehitysideoita, koulutuksia, tapahtumia....
- Valtakunnalliset kriteerit/määritelmät/suositukset maastopyöräilyreitille.
- Toivotaan mahdollisuutta olla mukana ja saada opastusta maastopyöräilyolosuhteiden kehittämisestä ja tarvittaessa toimia vaikka pilottina hankkeessa.

Kommentteja, tiedolliset haasteet

- Huomion kiinnittäminen, materiaalin toimittaminen paikallistasolle virittäisi keskustelua asiasta
- Maastopyöräily on jokamiehen oikeus jota ei saa rajata! Tähän lajiin tulisi panostaa moninkertaisesti - vaikka kaikki jäähallirahat tähän! Yhteistyötä lisää kaikkien maastossa pyörällä liikkuvien kesken.

Reitinpitäjän tiedolliset resurssit, **pohdintaa**

- Hyvä maastopyöräilykartta? Ohjeistus?
 - Mtb-reitit kunnan yleiselle ulkoilukartalle
 - Maastoreitit myös pyöräilykarttoille -> pyöräteiden ja maastoreittien verkosto. Maastoreitin lähtöpaikallekin tullaan pyöräillen!
 - Mtb-reitit myös Lipakseen -> samalla reitit saa näkyviin myös Retkikartta.fi:iin sekä mukaan erilaisiin sovelluksiin!

Tiedolliset resurssit, pohdintaa kuluttaja

- Netti-info: missä reittitieto on kunnan netissä?
- Missä reittitieto on valtakunnallisesti kootusti?
- => Valtakunnallisesti yksi yhteinen alusta joka kokoaisi maastopyöräilyn reittitietoa
 - Tietoa avoimilta rajapinnoilta, esim. Lipas
 - Onko mahdollista yhdistää ”omien polkujen” vertaisjako?

Vantaa, Korson XCO-reitti

turvallisuusmerkinnät kartalla ja maastossa

Turvallisuuskysymykset

- 22 % kunnista pitää turvallisuutta tärkeänä esteenä tai haasteena
- ”Pitäisi saada tietoa, mitä pitää ottaa huomioon, miten rakentaa, suunnitella reitti, kertoa lainsäädännöstä.”
- ”Turvallisten, laadukkaiden ja monipuolisten reittien suunnitteleminen ja reittien säännöllinen kunnossa- ja ylläpito.”

Kommentteja, turvallisuushaasteet

- Juuri vastuukysymysten selvittäminen! Jos jotakin tapahtuu, kuka vastuussa? Riittääkö maininnat: pyöräily omalla vastuulla?
- reiteille asiaankuuluvat varoitusmerkit ja reittien keväinen tarkistus (merkit, opasteet, kaatuneet puut, sillat jne.)
- Kaatumiset, loukkaantumiset ja pelastustoiminnan tavoittaminen maastoon.
- Ilkivalta

Vastaajien kommentteja turvallisuushaasteista

- Vastuu ja korvauskysymykset
- reittien hoitamattomuus, raivauksien puutteellisuus, hoitoresurssit
- Liikuntapaikan huolto ja valvontaresurssi
- Mopoilijat, koirankusettajat, pullonsärkijät.
- Maanomistajan vastuu tapaturmatilanteissa -
Kova vauhti, risteävä liikenne - Erilaiset
käyttäjät ja kulkuvälineet, nopeusero

Kommentteja, turvallisuushaasteet

- Ohjaus, kartat. Sillat ja pitkokset.
- Turvallisuus: mikäli kunta on rakentanut reitin niin asiakas olettaa että se silloin myös on turvallinen. Koska reitit sijaitsevat metsissä, kunnan henkilökunnalla ei ole mahdollisuus/resursseja tarkistaa ko. kohdetta tarpeeksi usein.

Miten reitinpitäjä voi vaikuttaa turvallisuuteen, kommentteja

- Sitä tietoa tässä juuri kaivataan!
- Tiivis yhteistyö ja työnjako maastopyöräilyseuran kanssa
- Turvallisuussuunnitelman laatimisella - Arvioimalla riskitekijät - Kypärän käyttö
- Realistinen reittikuvaus vaativuustasosta
- Suunnittelussa mukana mahd. paljon alan harrastajat.

Infoa kuluttajille:

Vantaan kaupunki ja Korson Kanuunat

Miten reitinpitäjän voi vaikuttaa... vastaajien kommentteja

- Huolellisuus suunnittelussa, mm. lupa-asiat, reittisuunnitelmat jne. kuntoon. Riittävä tiedottaminen aiheeseen liittyen.
- monialaisella yhteistyöllä, turvallisuus asioita kartalla ja netti yms sähköinen tiedottaminen
- Omilla asenteilla, näkyvät kaikessa tiedottamisessa. On hyvä jos löytyy ymmärrystä myös muille kuin aktiiviharrastajille.

Pohdintaa, KuTu-laki

- Onko turvallisuus esteenä mtb-poluista viestinnälle?
- Millä ehdoilla reitinpitäjä voi merkitä luonnonpolkuja maastoon tai kartalle?
- Voiko kunta jakaa harrastajien keräämää/jakamaa vertaistietoa sellaisenaan tai miten voisi?

Pohdintaa tietotarpeista, turvallisuusvelvoitteet

- Turvallisuuksasioissa ollut epäselvyyttä:
 - KuTuL:n tulkinnat eri kunnissa?
 - KuTuL:n tiedotusvastuu -> käytännöt ja riittävyys?
 - KuTuL:n riskikartoitus -> käytännöt ja riittävyys?
- -> turvallisuuustietoa koottu PyöräPolku –
aineistopankkiin!
 - Mm. infotaulun malli

Ennakkoinfo, maastoinfo,
käyttäjän oma vastuu..?

Käytäntö Tukholmasta: merkitty kaupunkimetsäpolku

SUOMEN LATU

Käytäntö Syötteeltä: merkitty talvipyöräilyreitti

Maanomistusolot haasteena, pohdintaa

- **kunnan tai valtion mailla** reitin olosuhdetyö ehkä yksinkertaisempaa, haasteena eri hallinnonalojen yhteistyö
- **pitkät polkuyhteydet** otettava huomioon esim. kaavoissa ja maankäytössä.
- **yksityismailla** yhdelläkin reitillä jopa kymmeniä/satoja maankäytösopimuksia! Reittisopimusten päivittäminen kävely -> yhteiskäyttö? => miten?

Maastopyöräilijän etiketti – huomaavaisen maastopyöräilijän ohjeet

- Polku on yhteinen ja luonto kuuluu kaikille. Otamme huomioon muut kulkijat.
- Hallittu **tilannenopeus** tuo turvallisuutta kaikille. Pyöräilijä nopeampana on valmis väistämään muita.
- Oikea **ajotapa** ei kuluta maastoa. Pysymme olemassa olevilla poluilla ja reiteillä. Vältämme lukkojarrutuksia ja herkkiä luontokohteita.

Etiketti (jatkoa)

- Noudatamme alueen ja reittien sääntöjä sekä roskattoman retkeilyn periaatteita.
- Toimimme huomaavaisesti alueen asukkaita, maanomistajia ja reitin ylläpitäjiä kohtaan.
- Nautimme luonnosta ja jokamiehen oikeuksista muistaen myös vastuumme.

Maastoinfosta

Epävirallinen, ennen SFS-
merkkiä käytetty

SFS-4424 -standardin
maastopyöräilyreitien symboli

